

Лицарі ввічливості

(турнір)

План підготовки турніру

- 1.Оформити книжкову виставку «В країні ввічливих наук».
- 2.Виготовити плакати з написом: «Справжня ввічливість виявляється в доброзичливому ставленні до людей» (*Ж.Ж.Руссо*).
- 3.Намалювати плакат із зображенням середньовічного лицаря. На вістрі його списа напис: «Турнір ввічливості».
- 4.Зібрати народні прислів'я про ввічливість, чемність.

План проведення турніру.

I. Вступне слово бібліотекаря

II. Хід турніру.

1. Конкурс «Розминка».
2. Гра «Закінчи речення».
3. Конкурс «Лицарські манери».
4. Конкурс «Від теорії до практики»
5. Літературний конкурс.
6. Конкурс «Лицарі схрестили шпаги».

III. Підсумок турніру.

Мета: сформувати в дітей основи культури поведінки; виробляти звичку вживати ввічливі слова - привітання та чемну форму звертання; привчати чемно поводитися в транспорті, у школі; дати уявлення про правила ввічливості.

Бібліотекар Доброго дня, любі діти!

Ви так гарно відповіли мені «Доброго дня». Отож, ми побажали один одному, щоб день був добрий для кожного з нас, приніс радість, задоволення, добрий настрій. У нашого народу стало звичаєм вітати один одного цим хорошим, теплим побажанням. А ще кажуть: «Доброго здоров'я», «Здоровенькі були», «Моє шанування Вам». Є ввічливі слова, називаються вони чарівними.

Люди, які їх постійно вживають, називаються ввічливими, чемними. Чемна людина всім приємна, бо вона приносить втіху і хороший настрій.

Сьогодні ми проведемо турнір лицарів ввічливості. Учасниками турніру будете ви, знавці правил ввічливості і хорошого тону.

У нас є 2 команди:

I команда - «Усмішка».

II команда - «Сонечко».

Щоб у лицарському турнірі перемогти, потрібно бути мудрим і люб'язним, за щитами не ховались, шпаги гострої не боятись, всі закони поведінки знати. Перемогти в турнірі буде просто, змагатися треба за кожен бал, суворо дотримуючись законів ввічливості.

Перед тим, як розпочати конкурсну програму, я пропоную командам привітати одна одну. (*Привітання*).

Перший конкурс - «Розминка».

Запитання для I команди.

Кого в минулому називали лицарями?

(У середні віки лицарями називали відважних, сміливих, мужніх воїнів^ які носили лати, шолом, кольчугу, були озброєні списом і мечем. Щоб стати лицарем, потрібно було пройти спеціальну підготовку. У 7 років хлопчиків віддавали на навчання досвідченим воїнам. Вони навчали їх їзди верхи, стріляти з лука, метати спис, володіти мечем. Крім військових наук, хлопчиків привчали дотримуватись слова, бути ввічливим і тактовним, виручати один одного, захищати слабшого).

Запитання для II команди.

Яку людину ми називаємо лицарем у наші дні?

(Людину безкорисливу, готову на самопожертву в ім'я іншої, яка дотримує слова, ввічливу, доброзичливу, захисницю слабшого. Лицар здатний на сміливі вчинки, в його грудях б'ється благородне серце).

Гра «Закінчи речення».

1. Розтане навіть лід льодяна глиба від слова теплого... (спасибі).
2. Зазеленіє навіть пень, коли почує... (добрий день).

3. За смачний обід і ситий скажемо мамі ми... (спасибі)
4. Зі школи до дому ідучи, ми кажемо один одному...(до зустрічі)

Конкурс «Лицарські манери».

Запитання для I команди.

Ми знаємо, що людина заходить у дім, знімає шапку. Звідки прийшов до нас звичай знімати шапку, коли заходиш у дім?

(Вирушаючи з дому в далеку дорогу, лицар одягав важкі лати і шолом на голову. Але ось на шляху стоїть дім, де живуть знайомі. Переступаючи поріг, лицар знімає свій шолом. «Я тебе не боюся, - говорив він цим жестом. - Бачиш, моя голова відкрита. Я тобі вірю». Цей звичай знімати шапку залишився до нашого часу).

Запитання для II команди.

Звідки до нас прийшов звичай, вітаючись, знімати рукавичку?

(З тих самих лицарських часів. Знявши рукавичку, лицар показував, що в його руці немає зброї, що він ставиться до зустрічного доброзичливо. У наш час знімають рукавицю при зустрічі в знак поваги до товариша. Ні в якому разі не слід вітатися сидячи. Потискуючи руку, слід дивитися не кудись убік, а в очі тому, з ким вітаєшся).

Гра «Допоможи незнайкові».

Уявіть, що ми поїхали на виставу до театру. Театр - це завжди свято, а до свята треба готуватися заздалегідь, і не запізнюватися, щоб нікому не псувати настроя.

Завдання: «Ми йдемо в театр».

Запитання для I команди.

1. За скільки хвилин до початку вистави потрібно приходити до театру?
2. Як знайти своє місце?

Запитання для II команди.

1. Як бути з морозивом, якщо ти не встиг його з'їсти, а дзвінок уже пролунав?
2. Як пройти на своє місце?

Бібліотекар. Класний керівник. Не треба бути відмінником з геометрії, аби

розуміти, що тарілки розрізняються між собою величиною і формою. З глибоких тарілок їдять супи і борщі, на мілку таріль кладуть страву другу, а на маленьку - тістечка або фрукти.

Отож, запам'ятайте:

Кожну страву їдять з різних тарілок.

Все, що ми поклали в тарілку, ми мусимо з'їсти.

- Протягом усього обіду тарілка має стояти на своєму місці, мов приклеєна.

- Всі наїдки, що стоять на столі, передають з рук у руки. Страви в тарілці можна їсти. Але чим? Як?

Хто знає, як правильно сервірувати стіл?

Конкурс «Від теорії до практики».

(Запрошуються по одному від кожної команди).

Вони повинні розставити на столі столовий набір (тарілку, зліва від неї виделку, праворуч ніж та ложку, причому ложку і виделку кладуть увігнутими сторонами донизу).

Бібліотекар. Скажіть, будь ласка: як випити чашку компоту з ягодами? (Для цього спочатку потрібно випити рідину, а потім з допомогою ложечки дістати ягідки. Кісточку випльовують спочатку в ложечку, а потім в блюдечко).

Літературний конкурс

Учасники команд по черзі читають вірші Г.Бойка.

Некультурні хазяї

Із гостини по сніжку	Некультурні хазяї,
Хлопчики вертались,	Просто нехороші, -
А товариш запитав:	У прихожій не зняли
- Як вам гостювалосьь?	З нас войИ калоші!
- Та нічого, все як слід...	Навіть з наших кожушин
Тільки бачиш, друже,	Снігу не струсили...
В тому домі хазяї	То ми так, як увійшли,
Некультурні дуже.	І до столу сіли

Про культуру школяра

Наш Валерій виступать   Потім ще й почухав
Готувався днів із п'ять.   Нігтями за вухом.
Добре готувався -   Підсмикнув штанці Валера...
Та перестарався!
Став до столу - і мовчок,   «Про культуру школяра»
Позіхнув у кулачок,   Доповідь та звалась.
Пальцем носа копирснув,

Завдання. Яка команда назве більше прислів'їв про ввічливість і чемність? (Тепле слово і в мороз зігріє. За добре слово грошей не платять, а скажеш - усім приємно. Ласкаве слово, наче день весняний...).

Конкурс «Лицарі схрестили шпаги».

1. Ти йдеш з товаришем по вулиці. Він призупинився і привітався з незнайомою людиною! Чи потрібно тобі вітатися?
2. Ти часто зустрічаєш людину, але не знайомий з нею. Чи потрібно тобі вітатися з нею?
3. Відвідуючи хворого товариша, не затримуйся надовго, тому...
4. Розповідаючи про щось цікаве, не розмахуй руками, тому...

Бібліотекар. Так що ж, на вашу думку, означає слово «ввічливість»? Ввічливість - це вміння делікатно, люб'язно ставитись до людей, які нас оточують.

Куди б не прийшла ввічлива людина - в школу, додому, в гості, - вона завжди привітається. Навіть коли входить до кабінету зубного лікаря. А найголовніше, вона завжди зробить це першою.

У нас багато гарних привітань, починаючи з «Доброго ранку» і закінчуючи «На добраніч». Їх можна змінювати протягом дня, і вони нам не набриднуть. Своїм товаришам ви можете сказати «Привіт» або «Бувай». Але із старшими так не вітаються.

Ввічлива людина вітається з усіма знайомими. У місті ми, звичайно, не станемо вітати кожного зустрічного. Але в селі, де всі знають один одного, треба вітатися з усіма. Якщо ви здаля помітили знайомого, не кричіть через усю

вулицю. Можна підняти руку і помахати або зняти шапку, чи вклонитися, залежно від того, кого ви вітаєте.

Діти, основною супутницею ввічливості є доброта. Якщо людина не має доброти, чуйності до інших, то вона може на перший погляд бути чемною, але не може бути ввічливою.

Доброта, сердечність, ввічливість розкриваються добротою, сердечністю та ввічливістю саме тоді, коли людина зберігає ці якості в найскладніших для неї обставинах, - не відповідаючи злом на зло, або образою на образу, а навпаки, перемогою зла - добротою серця.